

**ผลการปฏิบัติงานด้านปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2563
และการขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์
สู่แนวทางการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ ปีงบประมาณ 2564**

ส่วนสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต 6

ผลการปฏิบัติงานด้านปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2563

โรคปากและเท้าเปื่อย

โรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย

โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (ASF)

โรคกาฬโรคแอฟริกาในม้า (AHS)

โรคปากและเท้าเปื่อย

แนวทางการฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย

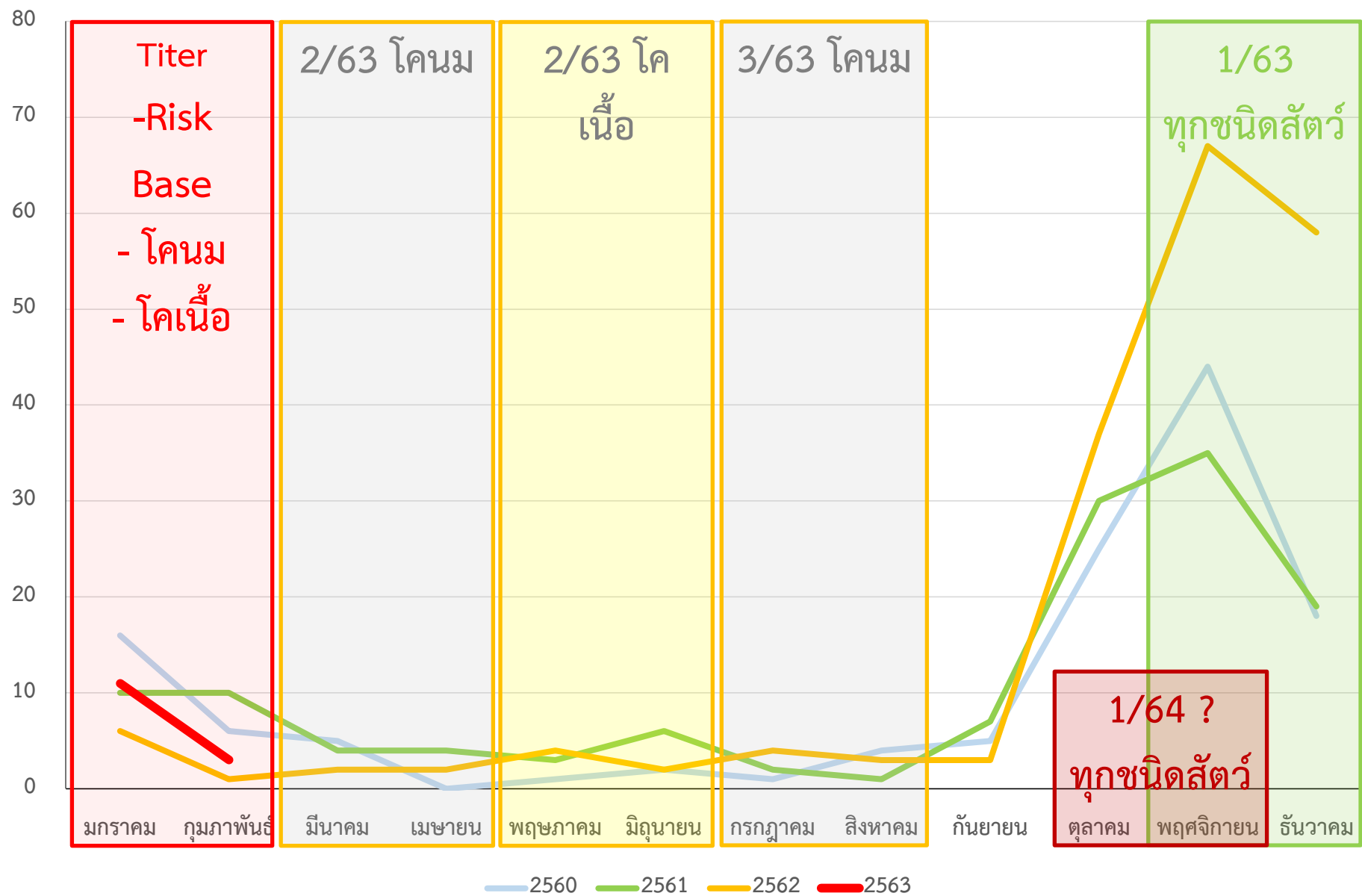
- โคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ แกะ ที่มีอายุ 4 เดือนขึ้นไปทุกตัว (Mass Vaccination)
 - ✓ โคนม → ชนิด 3 ไทป์ (O, A และ ASIA-1)
 - ✓ โคเนื้อ กระบือ แพะ แกะ → ชนิด 2 ไทป์ (O และ A)
- โค กระบือ แพะ แกะ ในศูนย์ฯ/สถานีฯ ในพื้นที่เขตปศุสัตว์ที่ 6
 - ✓ ชนิด 2 ไทป์ (O และ A)
- ฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยในสุกรที่มีอายุ 8 สัปดาห์ขึ้นไป ในศูนย์ฯ/สถานีฯ
 - ✓ ชนิด 2 ไทป์ (O และ A)
- โค กระบือในโครงการตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ → ชนิด 2 ไทป์ (O และ A)
 - ✓ โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวไม่เหมาะสมเป็นเกษตรกรรมทางเลือกอื่น
 - ✓ ฟาร์มโคเนื้อสร้างอาชีพ โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

*****สัตว์ที่ได้รับวัคซีนเข็มแรกต้องได้รับการฉีดกระตุ้นซ้ำหลังจากเข็มแรกใน 3 - 4 สัปดาห์*****

****รายงานผลการดำเนินงานใน กคร.4 กคร. 5 และ ระบบ e-Operation****

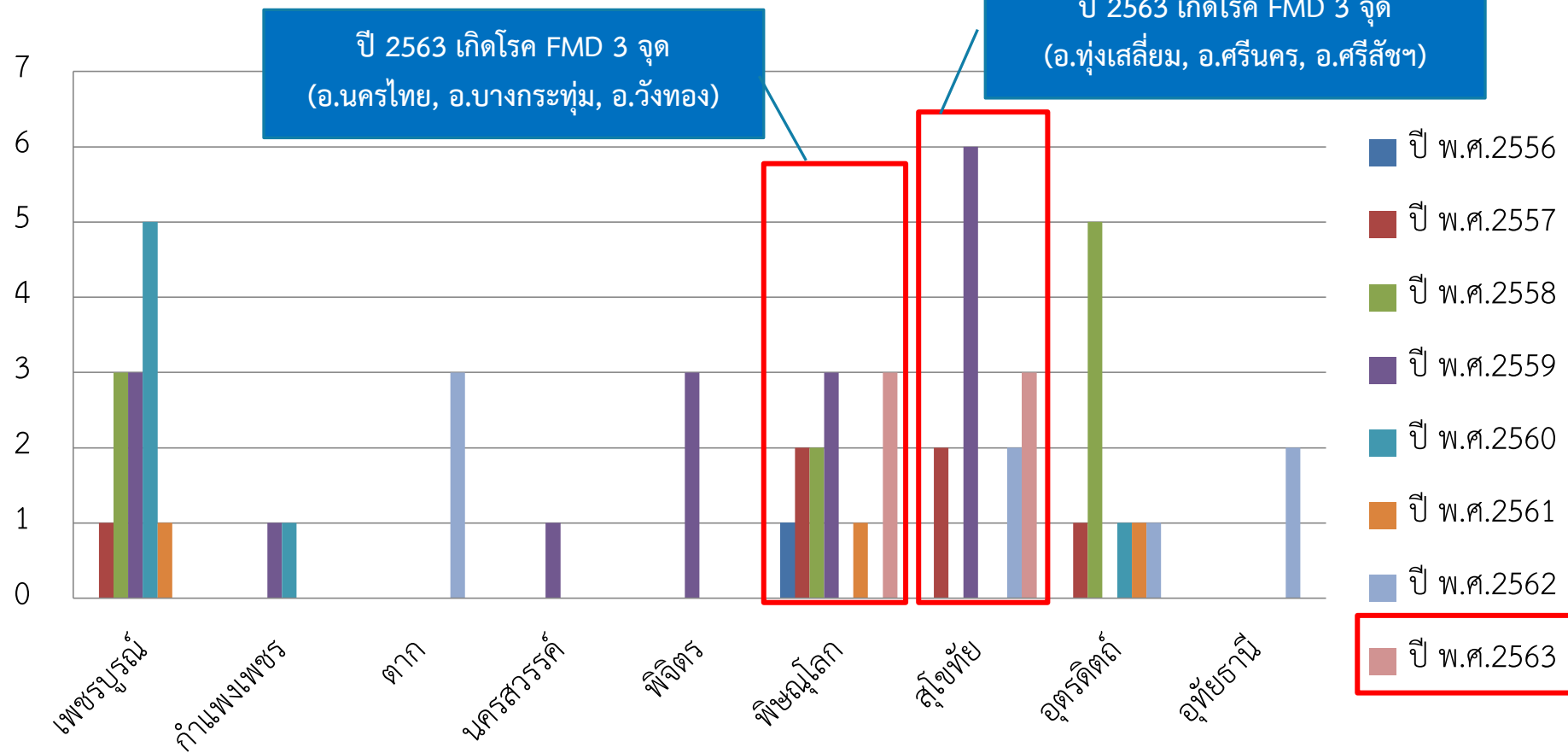
ปฏิทินการรณรงค์การฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย

สถิติการเกิดโรค FMD รายปีของจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6

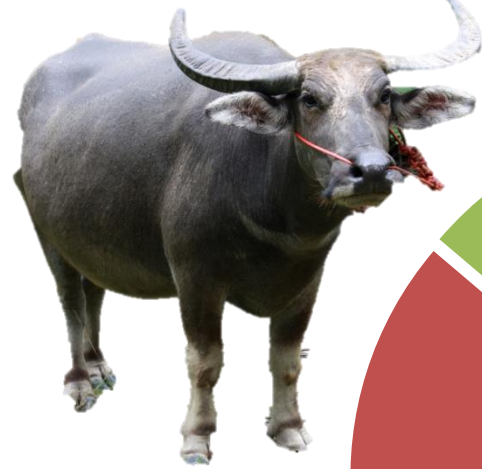
จำนวนการเกิดโรค FMD รายปีของจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6

ระหว่างปี 2556-2563

สถิติการเกิดโรคปากและเท้าเปื่อยแยกรายชนิดสัตว์

เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคแยกตามชนิดสัตว์ ในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6

กระบือ
14%

โคนม
29%

โคเนื้อ
57%

สาเหตุการเกิดโรค FMD ในพื้นที่???

ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค/ฉีดวัคซีนไม่ถูกต้อง

ลักลอบเคลื่อนย้ายโค-กระบือ/ไม่ทราบแหล่งที่มา
ก่อนนำสัตว์เข้ามาเลี้ยงในฟาร์ม

ไม่กักสัตว์ก่อนนำเข้ามาเลี้ยงร่วมฝูง

ขาดความเข้มงวดในระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ

ตัวชี้วัด : การควบคุมและป้องกันโรคสัตว์ (โรคปากและเท้าเปื่อย:FMD)

ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

สัตว์ได้รับบริการเสริมสร้าง
ภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (FMD)

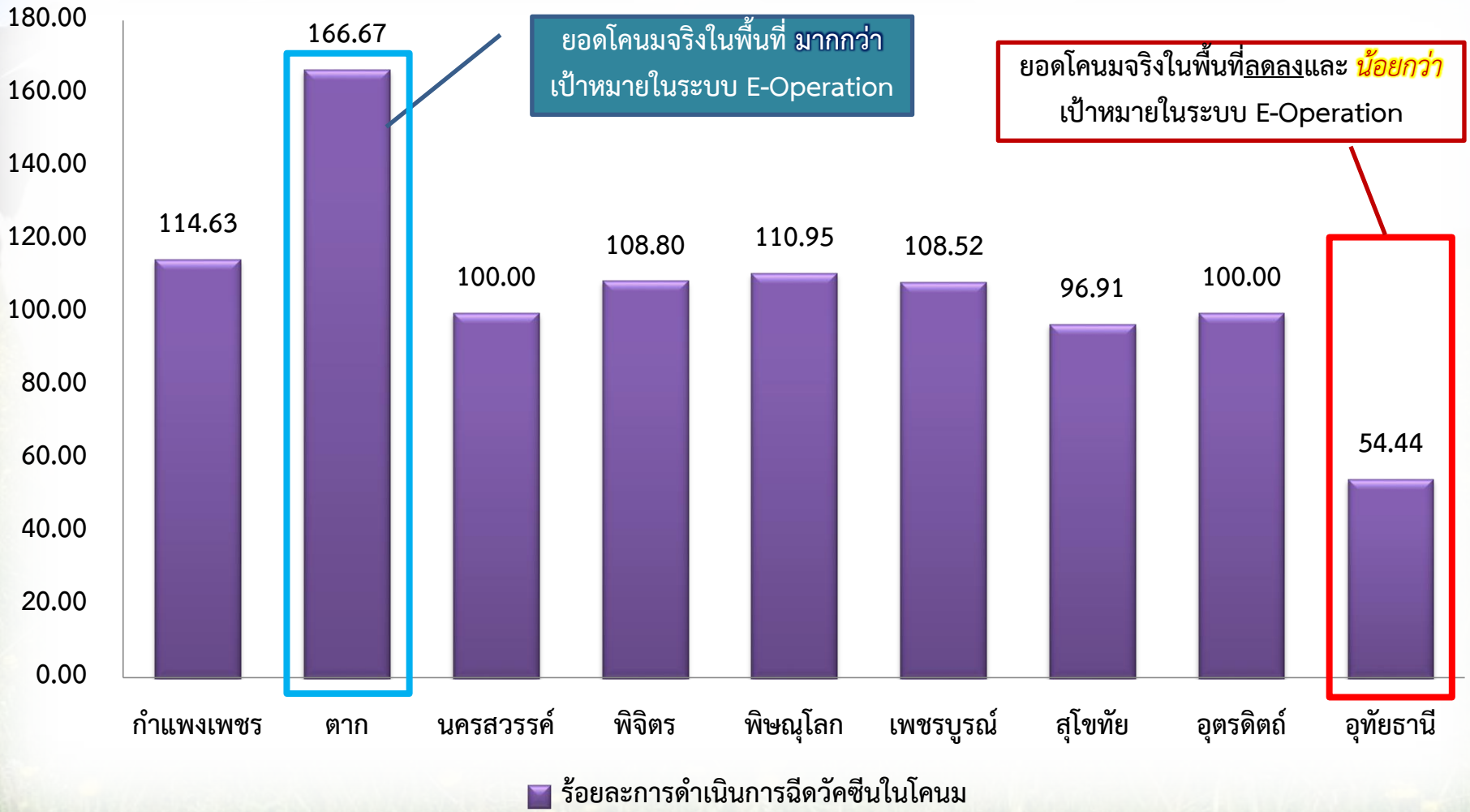
ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

การเกิดโรคที่สำคัญลดลง
จากปีที่ผ่านมา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) : สัตว์ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (FMD)

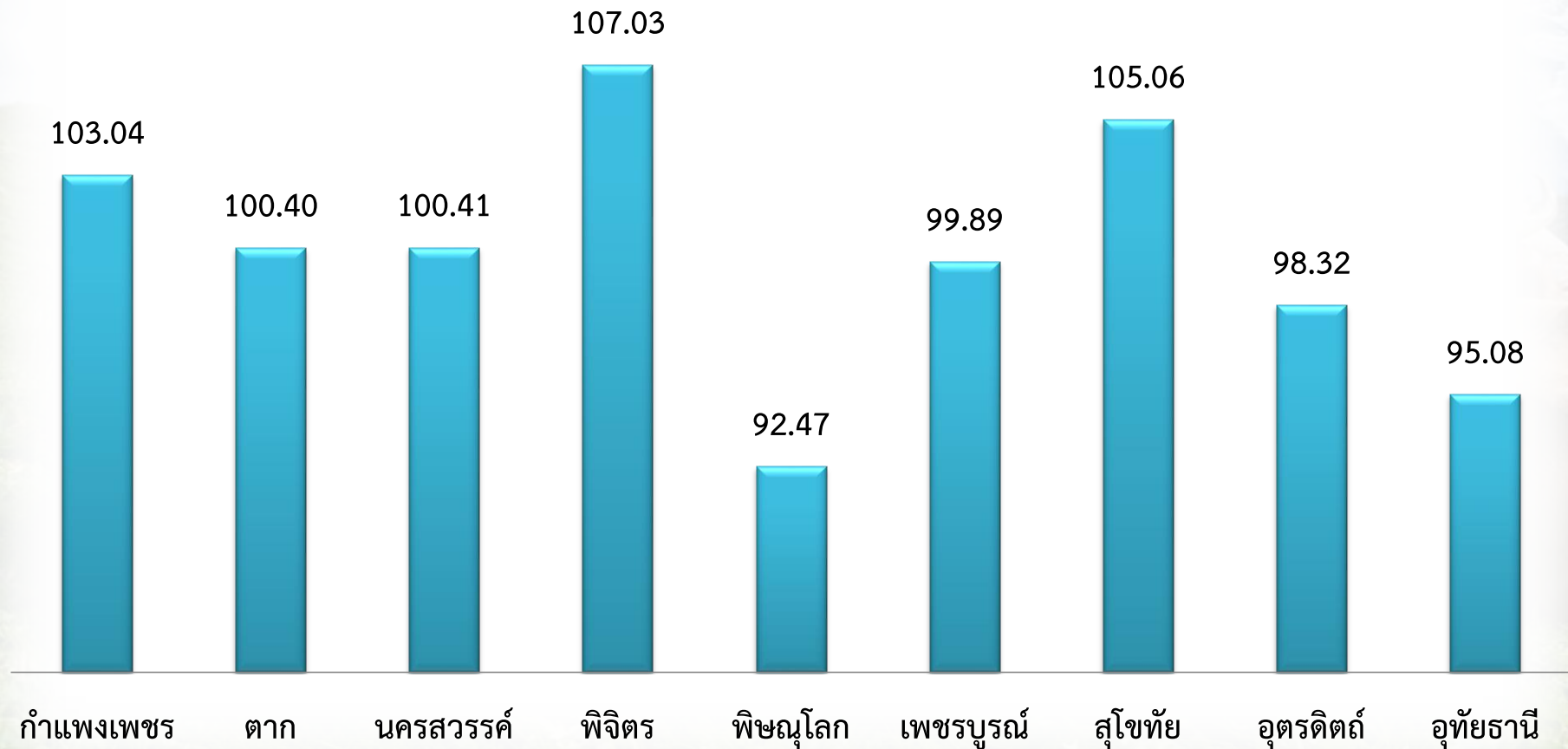
การฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยชนิด 3 โทป์ ในโคนม ปีงบประมาณ 2563 (3 รอบ/ปี)

ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) : สัตว์ที่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคสัตว์ (FMD)

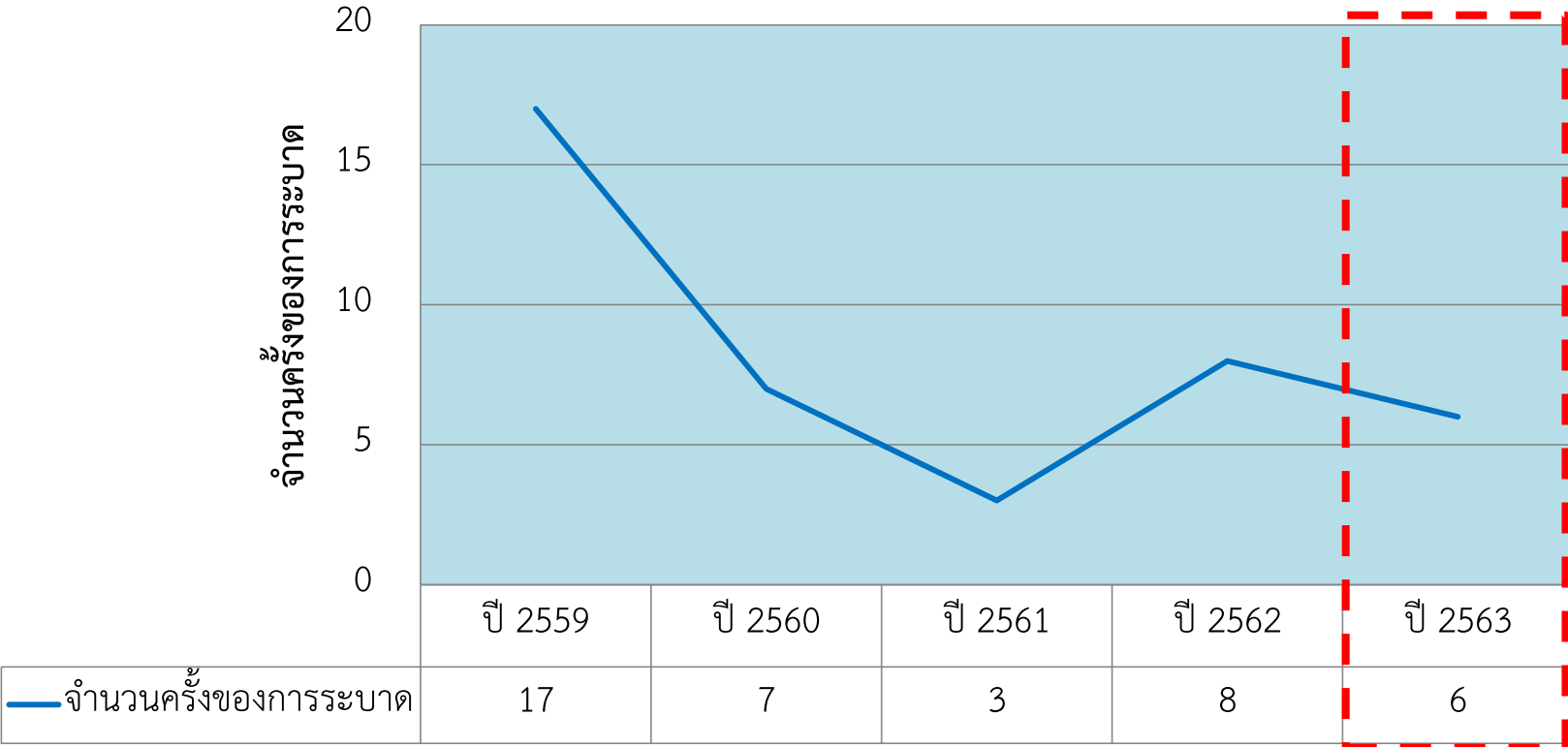
การฉีดวัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อย ชนิด 2 ไทป์ ในโค กระบือ แพะ แกะ สุกร เปิงบ 2563 (2 รอบ/ปี)

■ ร้อยละการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย

ตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ (Outcome): การเกิดโรคที่สำคัญลดลงจากปีที่ผ่านมา ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

แนวโน้มการระบาดของโรคปากและเท้าเปื่อย
ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563

แนวโน้มการเกิดโรคลดลง ร้อยละ 25

แนวทางการฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยเพิ่มเติม

สนง.ปศข.6 ได้รับวัคซีน FMD 2 type จาก สคบ.

หากจังหวัดใดต้องการเบิกวัคซีนเพื่อใช้ในการฉีดป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่เสี่ยง/ควบคุมการเกิดโรค ในกรณีที่พบการระบาดของโรคในพื้นที่แล้ว สามารถทำหนังสือขอรับการสนับสนุนวัคซีนมาที่เขต

การบันทึกข้อมูล แบ่งเป็น 2 กรณี ดังนี้

- กรณีเบิกวัคซีนเพื่อฉีด**ป้องกันโรคในพื้นที่เสี่ยง** แต่ยังไม่พบการระบาดของโรค หรือ**เก็บตกการฉีดวัคซีน** ในสัตว์ที่ยังไม่ได้รับการฉีดรอบที่ผ่านมา --> ให้บันทึกข้อมูลในรอบหน้าของการรณรงค์ (รอบ 1/64)
- กรณีฉีดเพื่อ**ควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ที่ประกาศเขตโรคระบาดชั่วคราว** (ring vaccination) ให้บันทึกผลการฉีดในระบบได้ตามปกติ และรายงานผลการฉีดวัคซีนในแบบบันทึก กคร.4 และ กคร.5 ในรอบที่ดำเนินการได้ตามปกติ

โรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย

แผนปฏิบัติงานโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย/โรคคอบวม

- กระบือ โคเนื้อ
- รณรงค์ฉีดวัคซีน ปีละ 1 ครั้ง
- กระบือทุกตัวที่อายุ 4 เดือน ขึ้นไป
- โคในพื้นที่ที่เคยเกิดโรค โคในพื้นที่ที่มีการเลี้ยงกระบือมาก
- ฉีดวัคซีนให้กระบือก่อนเคลื่อนย้าย หรือตรวจสอบประวัติการฉีดวัคซีน ไม่น้อยกว่า 10 วัน ไม่เกิน 120 วัน ณ วันเคลื่อนย้าย

*****สัตว์ที่ได้รับวัคซีนเข็มแรกต้องได้รับการฉีดกระตุ้นซ้ำหลังจากเข็มแรกใน 3 - 4 สัปดาห์*****

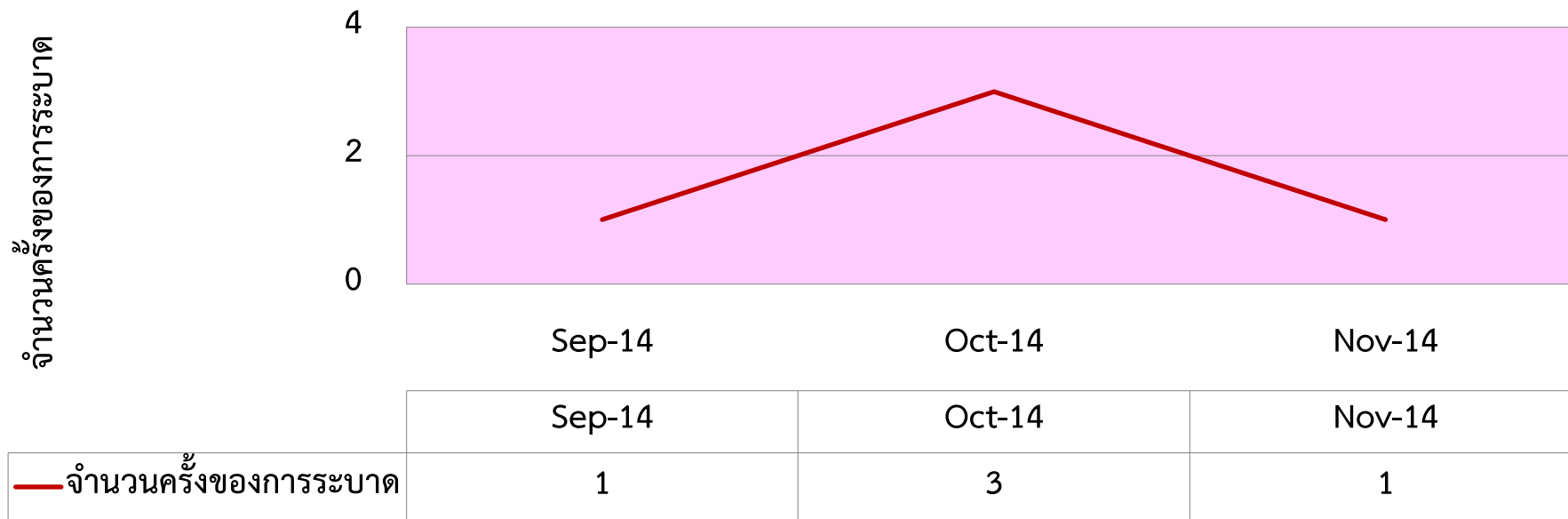
****รายงานผลการดำเนินงานใน กคร.4 กคร. 5 และ ระบบ e-Operation****

แนวโน้มการระบาดของโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมียปี พ.ศ.2557

แนวโน้มการระบาดของโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย
ปี พ.ศ.2557

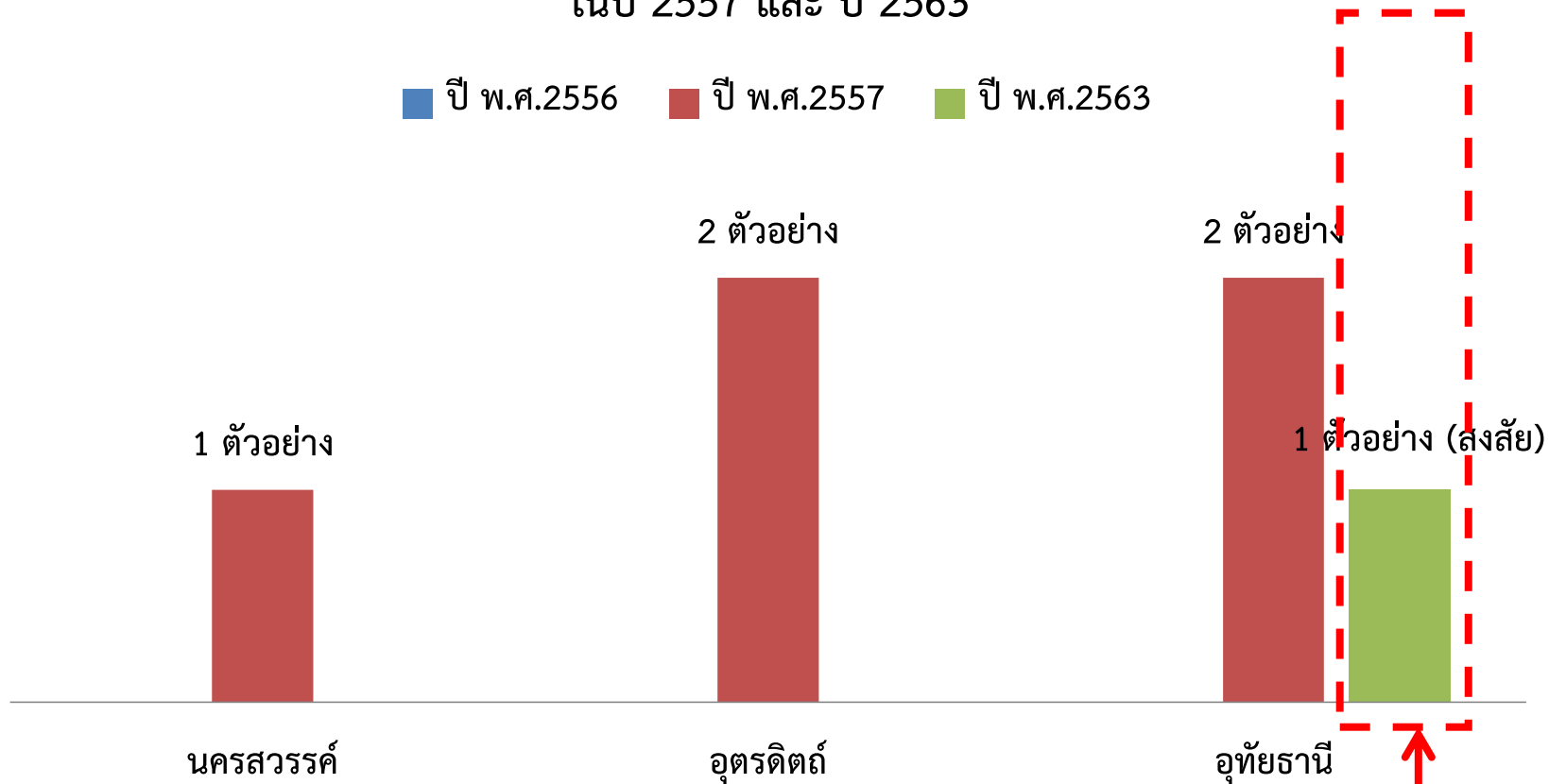

จำนวนการเกิดโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย (โรคคอบวม)

จำนวนการเกิดโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมียของจังหวัดในพื้นที่ปศุสัตว์เขต 6

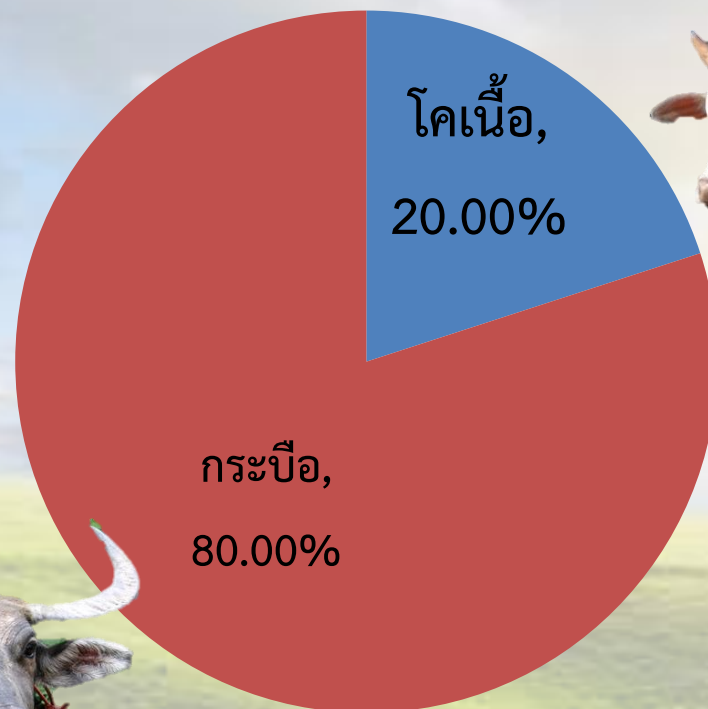
ในปี 2557 และ ปี 2563

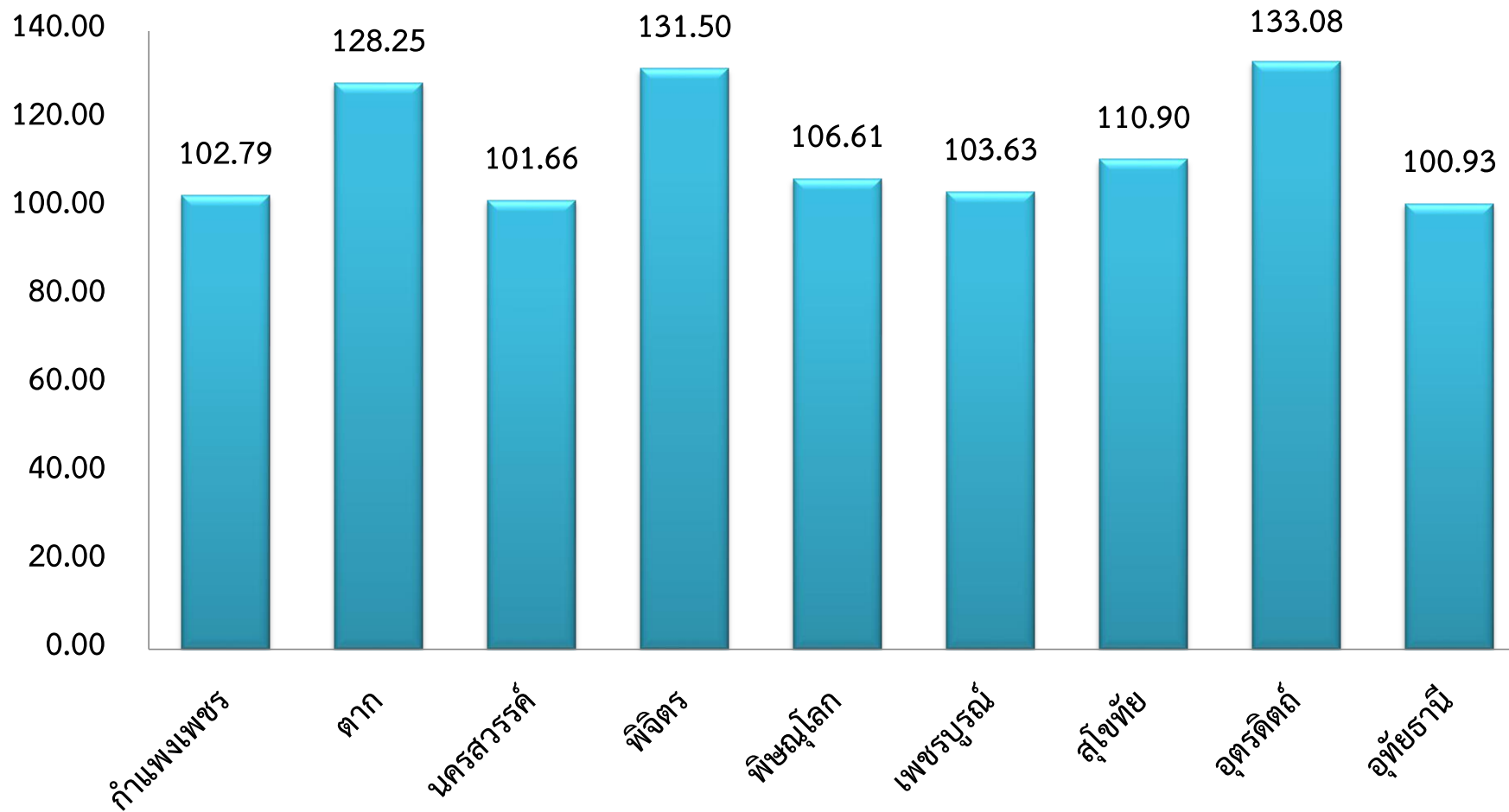
พบกระป๋องตายจากปัญหาระบบทางเดินหายใจ (6 ตัว) เบื้องต้นสงสัยโรคเฮโมฯ แต่ตรวจไม่พบเชื้อก่อโรคในตัวอย่างที่ส่งตรวจ

สถิติการเกิดโรคปากและเท้าเปื่อยแยกรายชนิดสัตว์

ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) : สัตว์ที่ได้รับการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคเฮโมฯ

■ ร้อยละการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย

มาตรการควบคุมป้องกันโรคเฮอร์ปิกเซพติซีเมีย (โรคคอบวม)

1. การควบคุมโรคในพื้นที่จังหวัดที่มีการระบาดของโรค

- ฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในพื้นที่รัศมี 5 กิโลเมตรให้กับโคและกระบือที่มีอายุตั้งแต่ 4 เดือนขึ้นไปทุกตัว ให้แล้วเสร็จภายใน 1 สัปดาห์ หลังพบการเกิดโรคในพื้นที่
- ให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการรณรงค์ให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเฮอร์ปิกเซพติซีเมีย โดยไม่ต้องรอรอบรณรงค์ในรอบปกติของปีงบประมาณ 2564 และจัดให้มีการ **kick off** โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานในการเปิดการรณรงค์ปล่อยขบวนสัตว์แพทย์และอาสาปศุสัตว์ลงพื้นที่ฉีดวัคซีน
- ให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับกระบือที่มีอายุตั้งแต่ 4 เดือนขึ้นไปทุกตัว โดยให้**เน้นพื้นที่เสี่ยง**ก่อน เช่น พื้นที่ที่มีการเลี้ยงกระบือหนาแน่น พื้นที่ใกล้ตลาดค้าสัตว์ เป็นต้น

มาตรการควบคุมป้องกันโรคเฮโมรายิกเซพติซีเมีย (โรคคอบวม)

2. การป้องกันโรคในพื้นที่จังหวัดที่ยังไม่พบการระบาดของโรค

- ให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการรณรงค์ให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเฮโมฯ โดยไม่ต้องรอรอบรณรงค์ในรอบปกติของปีงบประมาณ 2564 และจัดให้มีการ **kick off** โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานในการเปิดการรณรงค์ปล่อยขบวนสัตว์แพทย์และอาสาปศุสัตว์ลงพื้นที่ฉีดวัคซีน
- ให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับกระบือที่มีอายุตั้งแต่ 4 เดือนขึ้นไปทุกตัว โดยให้**เน้นเฉพาะพื้นที่เสี่ยงก่อน** เช่น พื้นที่ที่มีการเลี้ยงกระบือหนาแน่น พื้นที่ใกล้ตลาดค้าสัตว์ เป็นต้น

มาตรการควบคุมป้องกันโรคเฮอร์ปิกเซพติซีเมีย (โรคคอบวม)

3. มาตรการในการเฝ้าระวังโรค

- **เฝ้าระวังทางอาการและตรวจสอบการฉีดวัคซีน** ของเกษตรกรที่เลี้ยงโค-กระบือในพื้นที่ ให้เจ้าหน้าที่จ้างเหมาช่วยงานสัตวแพทย์ทำการเคาะประตูบ้าน **X-ray พื้นที่** ที่มีการเลี้ยงกระบือ ซึ่งหากพบสัตว์ที่แสดงอาการป่วยสงสัยโรคเฮอร์ปิกเซพติซีเมีย ให้แจ้งปศุสัตว์จังหวัดเข้าดำเนินการควบคุมโรคทันที และหากเกษตรกรรายใดยังไม่ได้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคในรอบณรงค์ที่ผ่านมา ให้ปศุสัตว์จังหวัดหรือปศุสัตว์อำเภอเข้าดำเนินการฉีดให้แล้วเสร็จ
- ให้ปศุสัตว์จังหวัดขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. ในการ**ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย** ให้รับรู้รับทราบสถานการณ์การระบาดของโรคเฮอร์ปิกเซพติซีเมีย
- **การให้ความรู้เกษตรกร** ในการเฝ้าระวังป้องกันการเกิดโรค โดยหากพบการเกิดโรคให้แจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เข้าดำเนินการควบคุมโรคทันที เพื่อลดความสูญเสียและการแพร่ระบาดของโรค

กำชับมาตรการการเฝ้าระวังโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุม
โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร
มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดมาตรการ
เพิ่มเติมเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

- 1 การเก็บตัวอย่างเพื่อการเฝ้าระวังโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร
- 2 กรมปศุสัตว์จัดเตรียมงบประมาณเพิ่มเติม
- 3 ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรให้มีความเป็นปัจจุบัน
- 4 ยกระดับความปลอดภัยทางชีวภาพในการเลี้ยงสุกร
- 5 ตรวจสอบสถานທີ່เลี้ยงสุกรก่อนทำการเลี้ยงใหม่
- 6 เตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อม
- 7 ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการขายอาหารสัตว์
- 8 ขอความร่วมมือการขนส่งอาหารสัตว์ งดเว้นการนำรถขนส่งเข้าฟาร์ม
- 9 พื้นที่เสี่ยง งดเว้นกิจกรรมการผสมสุกร โดยการใช้พ่อพันธุ์จริง
- 10 งดเว้นกิจกรรมการผสมสุกร

1. การเก็บตัวอย่างเพื่อการเฝ้าระวังโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

สุกรมีชีวิต

ให้ทุกหน่วยงานเก็บตัวอย่างเลือดในหลอดที่มีสารกันเลือดแข็งตัว (EDTA) เป็นตัวอย่างหลักในการตรวจเท่านั้น โดยพิจารณาเก็บตัวอย่างเลือดจากสุกรที่แสดงอาการผิดปกติ

โรงฆ่า

ให้ดำเนินการเก็บตัวอย่างตามที่ระบุไว้ในแผนเตรียมความพร้อมเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

เขียงจำหน่ายเนื้อสุกร

ให้เน้นเก็บตัวอย่างเนื้อสุกรตามเขียงสุกรที่จำหน่ายตามตลาดนัดชั่วคราว หรือตามรถเคลื่อนที่

2. กรอบปฏิบัติการเตรียมงบประมาณเพิ่มเติม สำหรับฟ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคคอหิวคัตแอฟริกาในสุกร

งบประมาณสำหรับชุดใช้ราคาสุกรที่
ถูกทำลาย เพื่อลดความเสี่ยงต่อการ
เกิดโรคคอหิวคัตแอฟริกาในสุกร

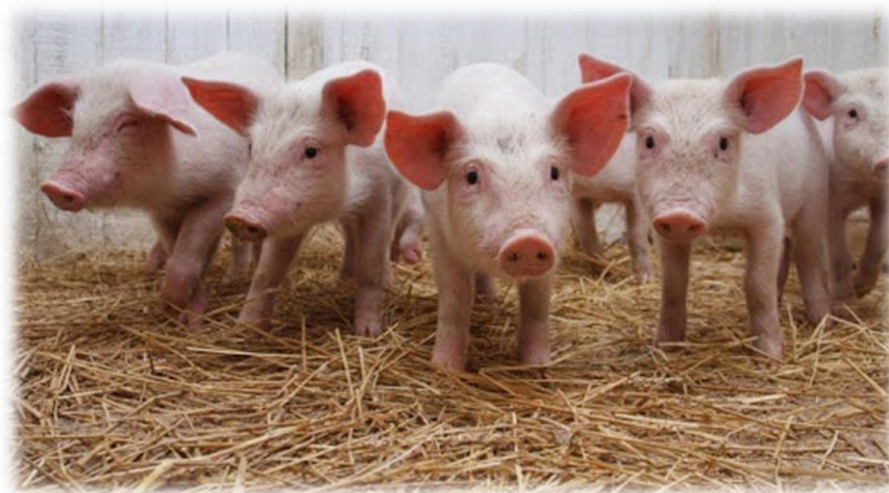
งบประมาณสำหรับค่าจ้างเหมา
ชุดหลุมฝังกลบซากสุกร ในอัตรา
ชั่วโมงละ 3,000 บาท ทำการ
เบิกจ่ายตามจริงได้ไม่เกิน
ครั้งละ 3 ชั่วโมง โดยมีเอกสาร
ประกอบการเบิกจ่ายดังนี้

- หนังสือสัญญาจ้างเหมาบริการ
พร้อมลงนามในสัญญาจ้าง
- สำเนาบัตรประชาชนผู้รับจ้าง
พร้อมรับรองสำเนา
- สำเนาบัญชีเงินฝากผู้รับจ้าง
พร้อมรับรองสำเนา
- สำเนาทะเบียนบ้านผู้รับจ้าง
พร้อมรับรองสำเนา
- ภาพถ่ายหลุมฝังกลบซากสุกร

3. ปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรให้มีความเป็นปัจจุบัน

ลงพื้นที่เฝ้าระวังโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (X-ray) ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง และสำรวจฟาร์มเกษตรกรรายย่อย โดยใช้แอปพลิเคชัน e-Smart Plus เพื่อจัดทำแผนที่เกษตรกรรายย่อยในประเทศ และประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดโรค

4. ขกระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ

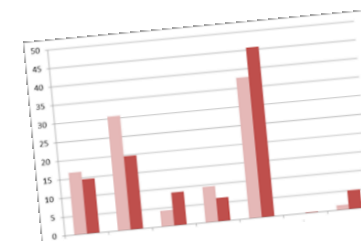
ฟาร์มสุกรที่ขึ้นทะเบียนโดยเฉพะเกษตรกรรายย่อย และรายงานผลการดำเนินการทุก 2 สัปดาห์
ในรายละเอียด ดังนี้

4.1 จำนวนฟาร์ม เกษตรกร
รายย่อยในพื้นที่ทั้งหมด

4.2 จำนวนและร้อยละของ
เกษตรกรที่ผ่านการประเมิน
ตามกฎกระทรวงว่าด้วย
ระบบการป้องกันและ
ควบคุมโรคระบาด พ.ศ.
2561

4.3 จำนวนและร้อยละของ
เกษตรกรที่ผ่านการประเมิน
ฟาร์มที่มีระบบการป้องกัน
โรคและการเลี้ยงสัตว์ที่
เหมาะสม (GFM)
ในรูปแบบแผนภูมิ

5. การทำลายสุกรเพื่อลดความเสียหาย

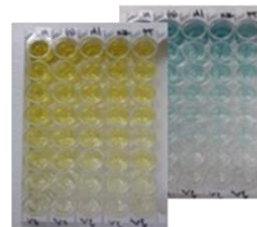
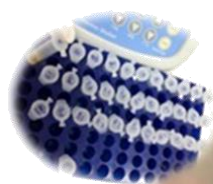
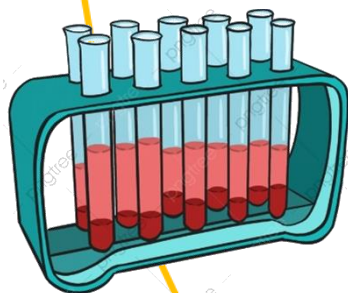
เกษตรกรที่ทางจังหวัดได้ทำลายสุกรเพื่อลดความเสี่ยงและได้รับเงินชดเชยไปแล้วนั้นหากมีความต้องการจะเลี้ยงใหม่จะต้องได้รับการตรวจประเมินพื้นที่การเลี้ยงจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ก่อน

6. เตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์

เจ้าหน้าที่จะต้องเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ให้มีความพร้อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังและป้องกันโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร

7. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ

ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการขายอาหารสัตว์รวมถึงการที่เกษตรกรสามารถนำผลิตภัณฑ์มาใช้เป็นอาหารสัตว์ เช่น โรงสีข้าวให้ปฏิบัติตาม พรบ.ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 อย่างเคร่งครัด

พระราชบัญญัติ

ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
พ.ศ. ๒๕๕๘

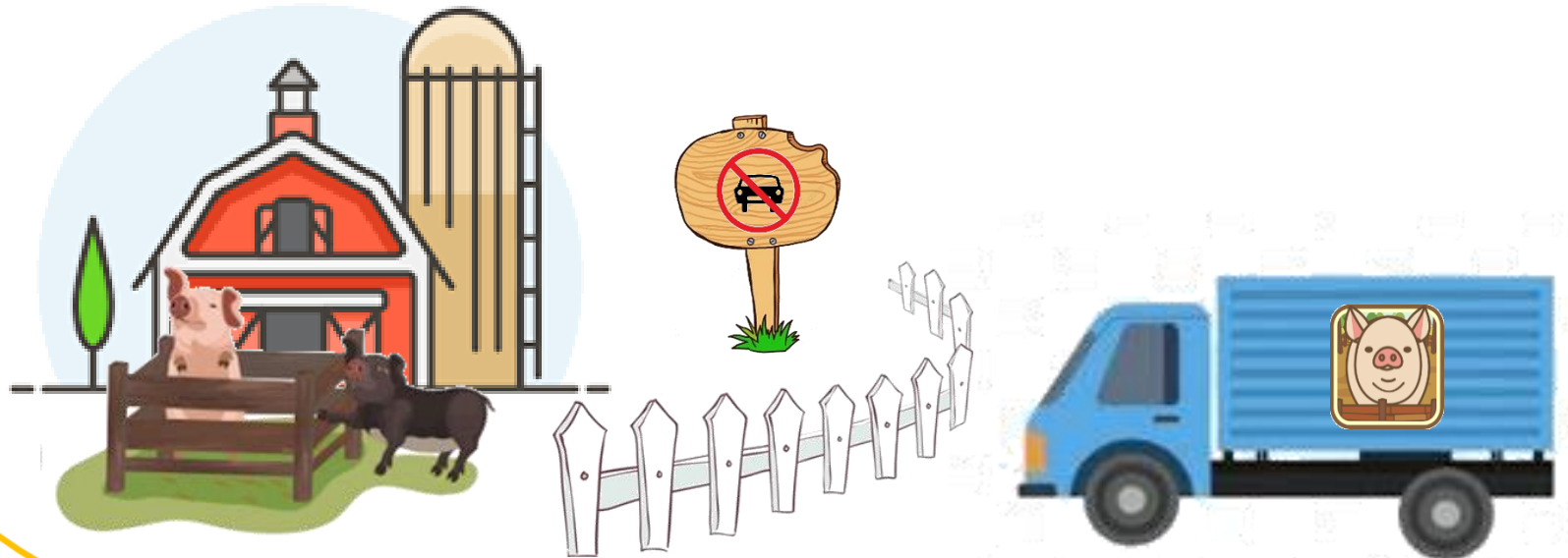

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๘. ขอความร่วมมือในการขนส่งอาหารสัตว์

ขอความร่วมมือผู้ดำเนินกิจการขนส่งอาหารสัตว์ ให้งดเว้นการนำรถขนส่งอาหารสัตว์เข้าภายในฟาร์ม หรือจัดให้มีมาตรการการทำลายเชื้อโรคที่เหมาะสมก่อนเข้าฟาร์ม

๑. ๖๑ วันกิจกรรม

กรณีพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่พิจารณาแล้วมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรค
งดเว้น กิจกรรมการผสมสุกรโดยการใช้พ่อพันธุ์จริง

10. สื่อประชาสัมพันธ์

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ หรือประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรโดยเฉพาะ
รายย่อยเข้าใจถึงระบบความปลอดภัยทางชีวภาพในการเลี้ยงสุกร

11. ระยะเวลาอนุญาตเคลื่อนย้ายสุกรและหมูป่ามีชีวิต จากสุกรและหมูป่า ออกนอกพื้นที่ปศุสัตว์เขต 5 พื้นที่ปศุสัตว์เขต 5

ให้ชะลอการอนุญาตเคลื่อนย้ายสุกรและหมูป่ามีชีวิต จากสุกรและหมูป่า
ออกนอกพื้นที่ปศุสัตว์เขต 5 และไม่ให้เคลื่อนย้ายสุกรและหมูป่ามีชีวิต
เข้าผ่านในจังหวัดพื้นที่ปศุสัตว์เขต 5

เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ผู้มีหน้าที่
รับผิดชอบประจำเขตเฝ้าระวังโรค ASF ในสุกรทุกครั้งที่มีการเคลื่อนย้าย โดยผ่านความเห็นชอบจาก
ผอ.สคบ. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

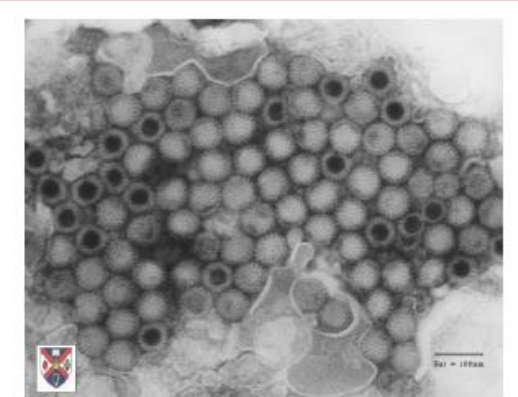
โรคกาฬโรคแอฟริกาในม้า
(African Horse Sickness; AHS)

สาเหตุ

- เกิดจากเชื้อไวรัส RNA ชนิดไม่มีเปลือกหุ้ม family Reoviridae genus Orbivirus
- เชื้อนี้ถูกยับยั้งได้ด้วยความร้อน มากกว่า 140°F สารละลายฟอร์มาลิน การฉายรังสี และถูกทำลายได้ ด้วยความเป็นกรดต่าง ที่ pH น้อยกว่า 6 หรือมากกว่า 12

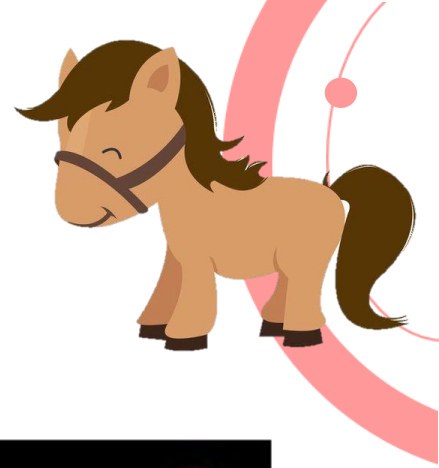
สัตว์ที่ไวต่อการเกิดโรค

- ➔ ม้า ลา ล่อ ม้าลาย อูฐ และสุนัข
- ➔ ม้าและล่อแสดงอาการป่วยรุนแรงและตาย
- ➔ ลาและม้าลายจะแสดงอาการแบบไม่รุนแรง
- ➔ ทั้งนี้ไม่พบรายงานการติดต่อจากสัตว์สู่คน

การติดต่อ

- จากการถูกแมลงกัด เช่น ตัวริ้น genus *Culicoides* ได้แก่ *Culicoides imicola* และ *Culicoides bolitinos* ยุง และแมลงวันดูดเลือดใน genus *Stomoxys* และ *Tabanus*
- สัตว์ที่กินเนื้อ สามารถติดโรคจากการกินเนื้อสัตว์ที่ติดเชื้อ
- ระยะฟักตัว 2-21 วัน

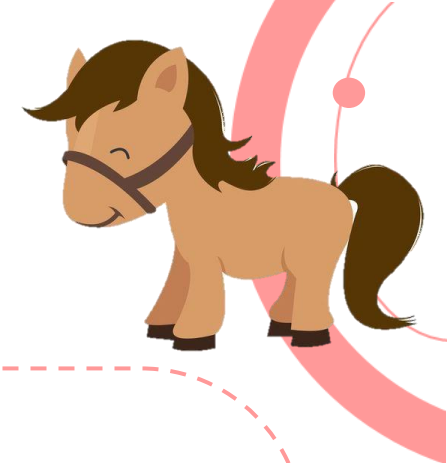

Culicoides imicola

อาการ

1 แบบเฉียบพลันรุนแรง (peracute หรือ pulmonary form) :

มีไข้สูง แสดงอาการทางระบบทางเดินหายใจอย่างรุนแรง หายใจลำบาก ไอ มีน้ำมูกเป็นฟองสีเหลืองขุ่น สัตว์จะตายภายใน 2-3 ชั่วโมงหลังจากแสดงอาการ

2 แบบกึ่งเฉียบพลัน (subacute edematous หรือ cardiac form) :

มีไข้สูง 3-6 วัน หลังจากนั้นไข้จะลดลง และมีอาการบวมหน้าบริเวณขมับ เปลือกตา แก้ม ริมฝีปาก ลิ้น ขากรรไกร คอ ไหล และหน้าอก แต่ไม่พบการบวมน้ำที่ส่วนล่างของลำตัว สัตว์ตายจากภาวะหัวใจล้มเหลว

3 แบบเฉียบพลัน (acute หรือ mixed form) :

แสดงอาการทั้งทางระบบทางเดินหายใจ และมีภาวะบวมน้ำ

4 แบบไม่รุนแรง (horse sickness fever) :

มีไข้ประมาณ 3-8 วัน โดยไข้จะลดในตอนเช้า และมีไข้สูงในตอนบ่าย ซึม เบื่ออาหาร บวมหน้าบริเวณขมับ เยื่อเมือกมีจุดเลือดออก และหัวใจเต้นเร็ว สัตว์ที่ป่วยแบบไม่รุนแรงมักหายจากอาการป่วย

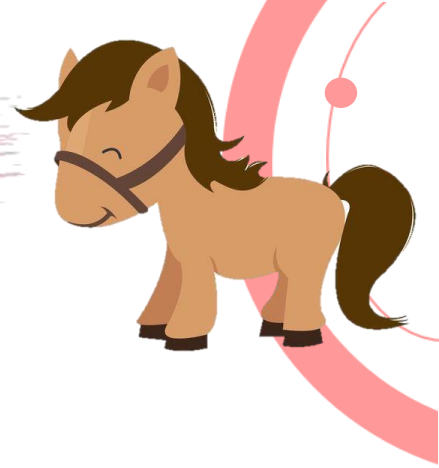

อาการ

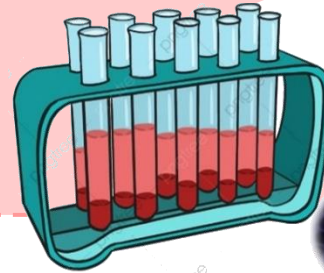

การเก็บตัวอย่างและการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

- เก็บตัวอย่าง เลือด ม้าม ปอด ต่อม้ำเหลือง
- ห้ามผ่าซากโดยเด็ดขาด
- ตรวจวินิจฉัยโดยการเพาะแยกเชื้อไวรัส , ELISA , RT-PCR

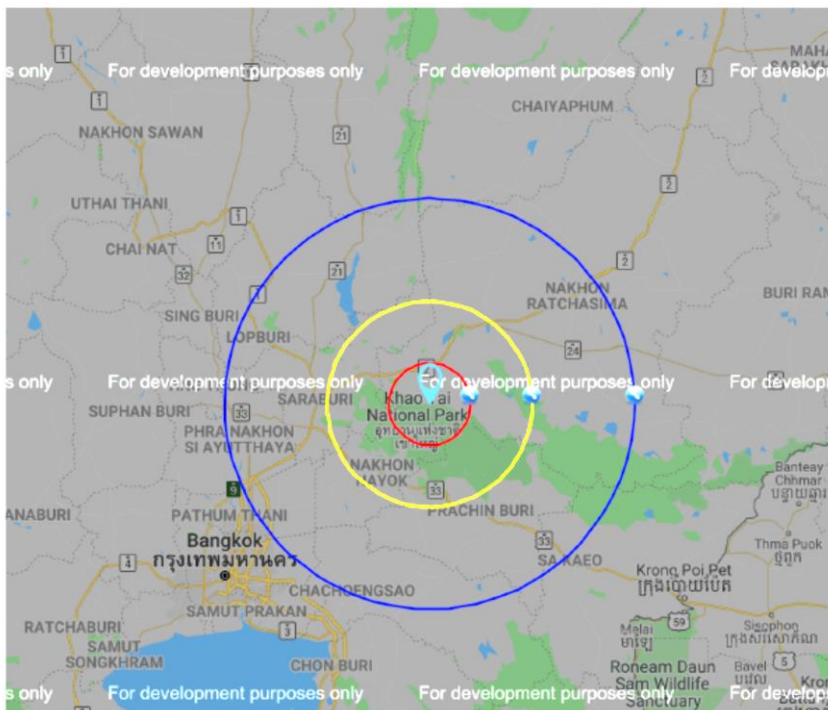
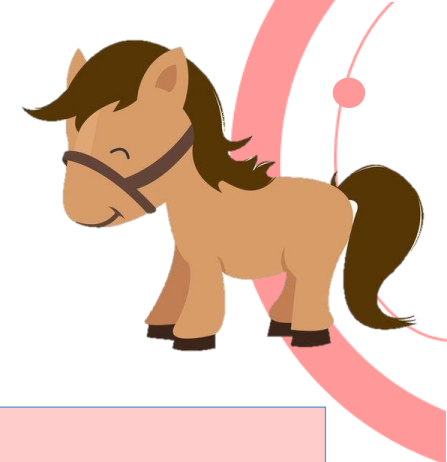
นียมทางอาการ

- ซึม ไม่กินหญ้าและอาหาร มีไข้ (อุณหภูมิ มากกว่า 102°C)
- ตายเฉียบพลัน

แนวทางการควบคุมโรค

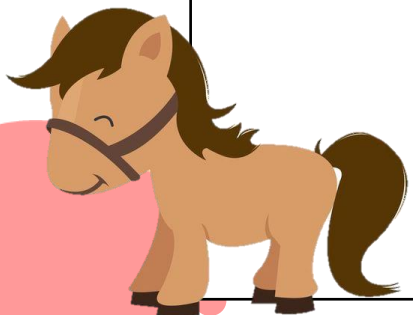
แบ่งโซนการควบคุมโรคออกเป็น 3 โซน

1. **พื้นที่เกิดโรค (Infected Zone) รัศมี 20 กม.**
2. **พื้นที่ควบคุมโรค (Protection Zone) รัศมี 50 กม. จากจุดเกิดโรค**
3. **พื้นที่เสี่ยง (Risk Zone) รัศมี 100 กม. จากจุดเกิดโรค**

กรมปศุสัตว์

มาตรการ	พื้นที่เกิดโรค (Infected Zone)	พื้นที่ควบคุมโรค (Protection Zone)	พื้นที่เสี่ยง (Risk Zone)
การเฝ้าระวังโรค	วัดอุณหภูมิ วันละ 2 ครั้ง หากพบม้าป่วย เก็บตัวอย่างส่งตรวจ แจ้งเจ้าหน้าที่		
การป้องกันแมลงดูดเลือด	มีการป้องกันม้าไม่ให้โดนแมลงกัด และใช้ยาไล่แมลงและจำกัดแมลง ตามคำแนะนำของกรมปศุสัตว์		
การฉีดวัคซีน	มีการฉีดวัคซีนในม้า ลา ล่อ ตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยมีการเก็บเลือด เพื่อตรวจการติดเชื้อตามรายละเอียดที่กรมปศุสัตว์กำหนด		ไม่ฉีดวัคซีน
การควบคุมเคลื่อนย้าย	ห้ามเคลื่อนย้ายม้า ลา ล่อ ที่ฉีดวัคซีนออกจากคอกเลี้ยงที่มีมุ้ง เป็นเวลา 30 วัน		
	ห้ามเคลื่อนย้าย ม้า ลา ล่อ ม้าลาย ออกจากโซนแต่ละพื้นที่ จนกระทั่งไม่มีม้า ลา ล่อ ป่วยเพิ่มภายใน 90 วัน		

คำแนะนำในการควบคุมโรค

- ป้องกันแมลง ไม่แมลงกัดม้า โดยใช้ยาฆ่าแมลง
 - รมคั้วหรือพ่นมุ้ง : alphacypermethrin, pyrethroid
 - พ่นบนตัวม้า : etofenprox
- กำจัดแมลงและแหล่งเพาะพันธุ์แมลง เช่น มูลม้า
- พาม้าเดินเล่นในเวลากลางวัน และสองชั่วโมงหลังอาทิตย์ขึ้น สองชั่วโมงก่อนอาทิตย์ตก ให้พ่นยาไล่แมลง
- หลีกเลี่ยงการนำหญ้าจากพื้นที่การระบาดของโรค
- ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรค เครื่องมือเครื่องใช้
- งดการนำพ่อพันธุ์ม้าจากฟาร์มอื่นเข้ามาผสมในช่วงที่มีการระบาดของโรค
- หลีกเลี่ยงการนำน้ำไปอาบม้าในแหล่งน้ำสาธารณะ หรือนำน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะมาเลี้ยงม้า

Thank you...

